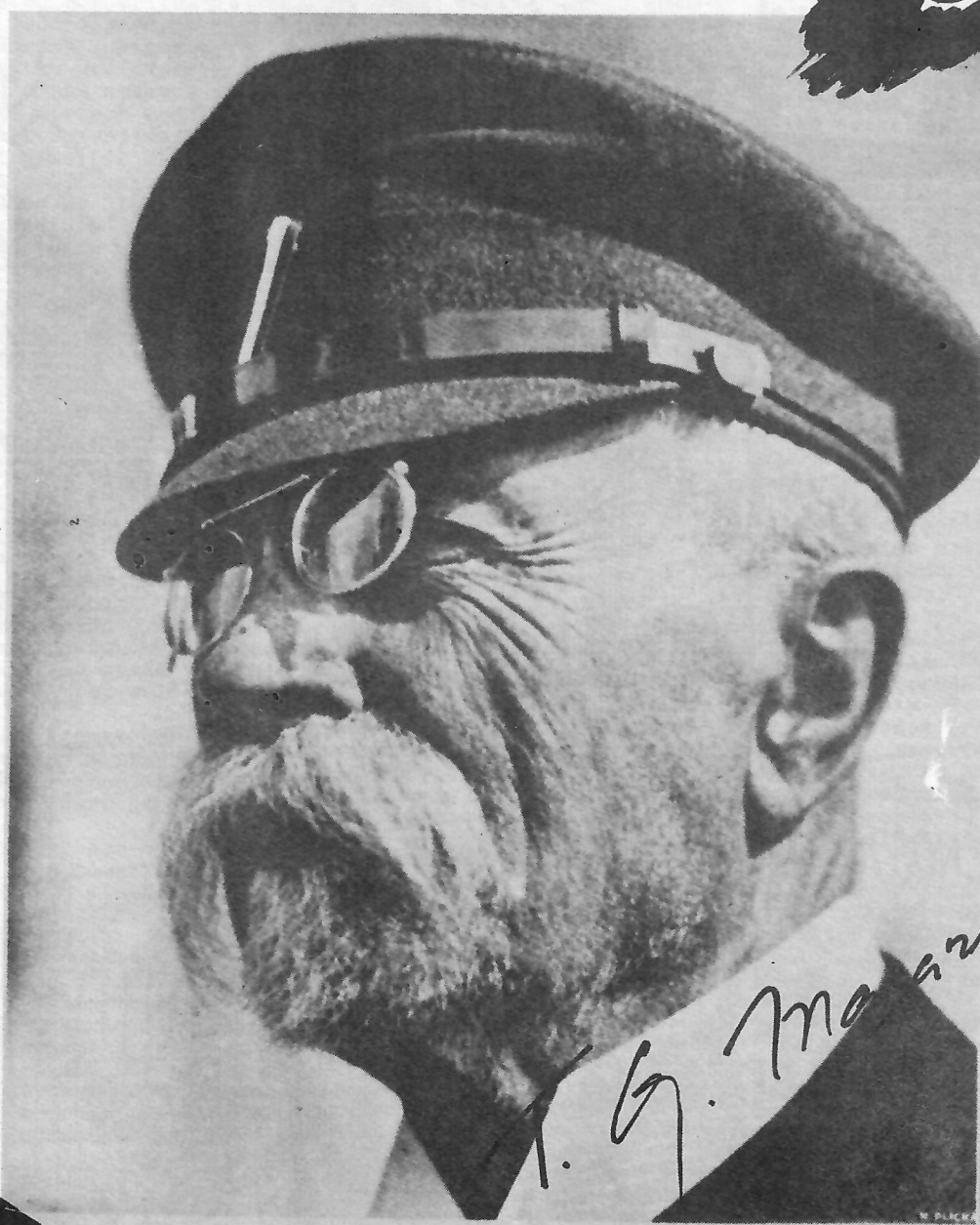

ČASOPIS STUDENTŮ UNIVERSITY PALACKÉHO V OLOMOUCI

PŘETLAK

8. - 14. 3. 90

39.

KČS

140ti - letý

Všude

STRAŠIDLO

NOVÉ PENÍZE K PŘEKONÁNÍ KRIZE

/konfrontace neprofesionálních
výtvarníků/
pořadatel: volné sdružení
UXXY Olomouc

1. provedení

technika: libovolná, bankovky
i mince
rozměr: je omezen vyhláškami
Čs. spojd /tak, aby
je pošta přijala
k doručení/
hmotnost: max. 1 kg
Hodnota platidla je předepsána:
19,90 Kčs

2. všeobecné podmínky

Adresa komisarátu:
RNDr. Zdr. Hrazdila, U cukrova-
ru 36, 783 71 Ol. - Holice
/doručit osobně nebo poštou
nejpozději do 20. března 1990/

Zabezpečit zásilku před zniče-
ním. Vyplnit návratku a poslat
s exponátem. Sdělte, zda požá-
dujete nebo nepožadujete navrá-
cení svého díla na náklady navrá-
tatele /poštovné do Olomouce
si hradíte sami!/.
Z příspěvků bude v dubnu v Olo-
mouci uspořádána výstava. Zahá-
jení výstavy lidovou veselicí
1. dubna 1990. Během výstavy
bude divácká anketa. První tři
místa odměníme. Ceny budou
uměrné výši vybraného dobrovol-
ného vstupného. Každý autor se
může účastnit jedním příspěv-
kem. Za ten považujeme i seri-
ál, který nemá více než 3. čás-
ti.

občanský komi- bývalý inspekt.
sar výstavy výstavy
ing. Jiří RNDr. M. Bu
Měsíček říánek

Nové peníze k překonání krize,
Olomouc, duben 1990
pošlete zpět vyplněné se svými
díly do 20.3.90

jméno a příjmení autora:
rok narození
bydliště, PŠC/telefon/
exponát: technika, rok vzniku
chci vrátit: ano/ne
poznámky

Přijďte !!!
27. 3. 1990
HUDEBNÍ DIVADLO
/v Hodošanech/
uvádí
GAUDEAMUS IGITUR
muzikál nastudovaný
šumperskými herci

NEJVĚTŠÍHO SNĚHULÁKA na svá-
tě se rozhodl postavit v americkém
městečku Schaumburg. Na jeho stav-
bě se podílelo 20 lidí, kteří tvrdí, že
spotřebovali 100 tun sněhu, šest
konví černé barvy a mnoho vody.
Stavba trvala 48 hodin.

MAJU OJROZ, PÁO,
DABÁBÉ MOUČEK,
VÍZE MI NEJEDNÁ
BEZ REZE 200

Číslo varují?

ZPRÁVA O HOSPODÁŘENÍ SUS UP OLOMOUC za období od 17. 1. - 1. 3. 1990
stav bankovního konta k 15. 2. 1990
celkové výdaje na hosp. čin. Studentcentra
zisk z hospodářské činnosti sekci z toho xerox
kultura
zpracoval: Karel POHL

334.460,-
22.268,-
52.954,40
1.104,50
51.850,-

Narodně, ale splnitelné cíle

Vážení čtenáři!

Pokud se vám dostalo do rukou mi-
nulé vydání našeho plátku, vězte,
že šlo o historickou událost.

Ne, neslavili jsme životní ju-
bileum našeho šéfredaktora, ani jsme
nedosáhli zlaté plakety za milion-
ty výtisk.

Pověstná osmatřicítka byla pos-
ledním stupněm zkoušky vaší trpěli-
vosti. Koncentrace hrubých, stylis-
tických, faktických a jiných chyb
dělí od rekordu papuánského čtvrt-
letníku KIWI /78/, jsme se dověděli
na telefonickém rozhovoru s hlav-
ním nakladatelem Guinnessovy knihy
rekorďů!

Naše snažení, jak jistě tušíte,
dostalo nyní jasný cíl. Buďte, prosím,
ještě tolerantnější a VYDRŽTE. Rekord
stojí za to!
P.S. Koneckonců 400: výročí narození
T.G. Masarika oslavíme tak jak tak.
Za 1/4 redakce
Michal Kryl.

500 Kč vyplatím,
když do 3 dní již tisíckrát
osvědčeným, lékařsky doporu-
čeným balzámem „RIA“
bez bolesti, bez nebezpečení,
bez nože, bez zaničení
nebudou odstraněna Vaše
bradavice,
ztrvrdlá kůže,
nádory a mozoly. Po třetím utření zbavil jsem
se nými během 36 hodin konečně kutich ok. Jež
až dosud vzdorovala mnohým jiným prostředkům.
Přijměte můj vřelý dík a pošlete měmu příbuznému
12 kelímek „RIA“, píše prof. T. v B. Cena se
zaručováním dopisem Kč 480, 3 kelímky Kč 11-
6 kelímky Kč 21- - Tlačte děkovných dopisů
a lékařských uznání.

SPOLEČNOST PŘÁTEL USA

Dne 24. 2. 1990 proběhla ve
Zlíně ustavující schůze Spo-
lečnosti přátel USA /SPUSA/.
Jde o organizaci nevládního,
apolitického charakteru, vychá-
zející z tradice přátelství
a styků československého a ame-
rického lidu. Československá
veřejnost si uvědomuje nutnost
odstranění společenských ba-
riér a překážek, vzniklých bě-
hem čtyř desetiletí umělé de-
sinformovanosti a izolovanosti
od ostatních národů světa. Pro-
to si SPUSA klade za cíl spro-
středkovat styky a informace
z různých sfér: z kulturního
a společenského života, vědy

Chtěli bychom být dynamickou
strukturou, složenou na demo-
kratických principech promíta-
čních se v navázání rovno-
právné spolupráce a v kontak-
tech se všemi organizacemi,
spolky a společnostmi, ochotný-
mi s námi spolupracovat.

srdečně vítání

Podle stávající organizační
struktury by v každém okrese
měla existovat bojička SPUSA
s vlastními výborem a presiden-
tem. Rádi uvítáme všechny zá-
jemce z olomouckého okresu na
ustavující schůzi olomoucké na-
dějí 11. března 1990 v 9.00
hodin v kině Pohraniční stráž.

Těšíme se na Vaši účast.
Přípravný výbor SPUSA

Pusto
7:300 000

Vztek
za
korunu

12345678

Kdo vyhraje volbu

Strašidlo

z Hasselbachu

► DVĚ ◄

Prátele, pochopitelně jsme dostali řadu ohlasů na koncert s paní Martou Kubišovou /31.1. 1990/. Výtky směřovaly k dramaturgii a nám nezbyvá než se na těchto místech pokusit o omluvu i vysvětlení.

Mohli jsme být rádi /pořadatelé i publikum/, že paní Marta vůbec do Olomouce přijela. Po prosincovém koncertě v Lucerně totiž prohlásila, že s oněmi třemi staršími písničkami, sevíčenými s bratry Ebenovými, již vystupovat nebude a začne zkoušet s novou doprovodnou skupinou nové věci. Nám se jí podařilo přemluvit k jediné výjimce, tudíž jsme akceptovali její požadavek na více "předskupin", navíc jsme domluvili dvě lidovky s Karlem Plíhalem jako bombónek na závěr.

První chyba se nám vloudila do propagačních letáků v tramvajích, kde bylo jméno paní Marty zdůrazněno na úkor informace o ostatních vystupujících. Větší chybou však bylo zařadit zpěvačku až na závěr večera, který navíc probíhal s časovým skluzem.

Ani Ein Kessel Buntes netrval tři hodiny a pro příště jsme se poučili - spartakiádní úbořky Mnágy a Ždorp až jako poslední.

Ohledně výběru ostatních účinkujících těžko polemizovat, každý má svůj vlastní názor. Podobných kontraverzí bude v příštích letech jistě ještě mnoho, ostatně něco souvisí s něčím - tolerance jako taková s všeobecným vkusem určitě.

Dopady komunistické kulturní politiky nás však nezbavují odpovědnosti za to, aby na dalších koncertech nedocházelo k podobným dramaturgickým přehmatům. Budeme se snažit /viz např. ve spolupráci s S-klubem samostatný recitál Jaroslava Hutky v únoru t.r./.

Kulturní sekce SUS

Odbory, odbory - hejbejte se!

Když v pátek 2.3. ukazovala TV soudruha Henoše, měl pláč na krajíčku. Kdo by se také usmíval, když mu rvou z ruky chléb, který jej léta úspěšně živil. Marně se pokoušel odradit zástuppe nových odborových svazů od zrušení ROH. Téměř jej vyhodili.

Staré odbory neexistují, rozpadly se již před časem a nyní byly zrušeny už jen formálně. Přesto až do poslední chvíle Akční výbor ROH držel majetek v hodnotě 16 miliard Kčs. Ten teď připadne nově vzniklé Konfederaci odborových svazů.

Počátkem prosince jsem byl v soukromém rozhovoru přesvědčován, že by byla hloupost rušit ROH, protože pracující potřebují jednotné odbory. Zlatá slova, nicméně se ukázalo, že nepotřebují ROH.

Mohli jsme být svědky jednání v Paláci kultury. Konfederace se rodila těžce, v diskusích, chvílemi i v pustém dohadování. Už ji tu máme. Bude delší čas trvat, než se zaběhne, ale to vydržíme. Nové odbory snad už budou skutečně patřit dělníkům. Zlomila se další silná převodní páka KSČ.

Aleš Bártek

Ani nedozněly unisono znející výkřiky "Ivane, jdi domů!", ještě neopadlo zklamání radikálů nad termínem ukončení odsunu Sovětské armády (dále jen SA), stanoveným na 30.6.91 a už tu máme první spojenecké cvičení v nových podmínkách. Naše lidová armáda v bratrském spojení se SA opět zplanňuje jeden vojenský prostor kdesi v jihozápadních Čechách. Pevně věřím, že se naši "boys" nepobijí s ruskými "molodcy", pokud to nebude plánovaným cílem. Už kvůli oficiálně oznámenému poměru 5000 : 1500 v neprospěch hostí (nezvaných):

Chápu, že svazky, pojící Varšavskou smlouvu, je třeba utvrzovat za všech okolností "aj keby drotáři padali". Pouze to kontrastuje s výzvou náčelníka KS SNB Ostrava mjr. Ing. Sprušila, abychom se během odsunu SA zdrželi všech akcí, které by mohly působit provokačně, např. vyvolávání hesel, vyvěšování transparentů aj. My, občané, se máme zdržet provokací. Pro druhou stranu, vojáky, to zřejmě neplatí. Ti si nás mohou svými cvičeními dobírat po libosti.

Aleš Bártek

PŘIJETÍ VE VÍDNI

Už během revoluce jsme navázali úzký kontakt se studenty a krajaný z Vídně. Tenkrát k nám od nich proudily nejvíce technické věci jako xeroxy, cartridge, náplně, pásky do tiskárny atd., které jsme potřebovali při tisku letáků, novin, časopisů, ... Největší pomoc, zázemí a rady nám poskytl Ing. Pavel Mužný, Olomoučák, nyní pracovník OSN ve Vídni, dále pak třeba knihkupec Pasterňák, herec Pavel Landovský, ale i pan kníže Karel Schwarzenberg.

Ne a teprve při naší poslední cestě jsme měli možnost se s touto významnou osobností setkat. Pan kníže nás přijal v pracovně svého paláce 14. února ve 12.00 hodin. Během příjemného, téměř dvouhodinového rozhovoru v češtině jsme popsali situaci na naší universitě během stávky i po ní, naše problémy, představy a plány do budoucna. Kromě poděkování, které jsme panu knížeti tlumočili jménem všech studentů UP, bylo naším hlavním cílem jeho pozvání k návštěvě Olomouce. Pan kníže přislíbil, že Olomouc co nejdříve navštíví a setká se zde se studenty, občany i významnými osobnostmi. Rád by také shlédnul některý z našich pověstných happeningů, které nyní Olomouc proslavují nejen v Československu, ale i v zahraničí.

Velmi důležité pro nás bylo, že při každé naší myšlence či plánu nám pan kníže řekl svůj názor či radu, v několika případech i poskytl adresy svých přátel, na které se můžeme obrátit o radu či pomoc při zajišťování zahraničních pobytů pro studenty UP. Seznámil nás např. s panem profesorem Lobkowitzem, rektorem mnichovské university, se kterým hned proběhl patnáctiminutový telefonický rozhovor /i jeho budeme mít možnost přivítat v Olomouci/.

Na závěr jedna z myšlenek pana knížete: "Máte starobylé a krásné město s velkou historickou, kulturní i politickou tradicí, tzn., že máte všechny podmínky k tomu, vrátit jeho význam na někdejší úroveň. Olomouc a Vaše universita budou tak známé a slavné, jak si to sami uděláte. Mohu Vám pomoci jen ze začátku, plavat pak už musíte sami". Pan kníže souhlasil s úlohou neoficiálního poradce SUS UP Olomouc s tím, že se na něho můžeme kdykoli obrátit.

Karel Pohl
Oskar Veselý

Masaryk

KČ

str. 119

ky a s tím opjato...
cepcce obhajoval ve své knize *Světová revoluce* (1925). Jako prez. působil v čele polit.-mocenské skupiny Hradu ke konsolidaci burž. dem. zřízení a upevňování třídní a nacionální nadvlády č. burž. Byl ideologem čechoslovakismu, při řešení sl. otázky se neřídil zásadami *Pittsburské dohody*. Intenzivně působil na reformistické vůdce čs. soc. dem. v zájmu spolupráce s burž. vládou. V ostrém ideovém střetnutí s levicí soc. dem. formuloval své burž. liberalistické stanovisko ve studii *Sovětský svaz a my*. V rev. střetnutí dělnictva s burž. státní mocí v prosinci 1920 zaujal jednoznačné stanovisko proti rev. silám v děl. hnutí. Na protirev., antikom. a protisov. pozicích setrval až do své smrti; v zahrani. politice se orientoval na záp. mocnosti, zejm. na Francii. V prosinci 1935 abdikoval ze zdravotních důvodů ve prospěch E. Beneše. M. svět. názor se utvářel především jako soubor idejí a postojů, jež připravovaly, vyjadřovaly a ospravedlňovaly jeho spol.-polit. činnost. M. byl nejvýzn. reprezentantem č. burž. reformismu. Na tomto zákl. usiloval spojit výchozí orientaci na anglo-fr. pozitivismus s nekatolickým protestantským teismem a prvky platónského idealismu; dále individualismus, projevující se v sociologii jako tzv. subj. metoda, intenzivním zájmem o sociální a nacionální problematiku; kosmopolitní západoevr. a angloamer. orientaci a usilím postihnout specifiku č. a rus. nář. dějin; konečně nář. etiku, určující smysl života i cíle dějin s reformistickými tendencemi v děl. hnutí. Nezdařená myšlenková syntéza, nápadná svou eklektičností, ukazuje na pragmatické zdroje M. myšlení a jeho po-

Malá československá encyklopedie (Academia 86)

Karel Čapek: Nezdá se vám, pane presidentě, že náš občanský život je přepolitizován?

T.G.M.: Zčásti ano, zčásti ne. Vkládáme do svého denního života a styků poněkud mnoho politického stranictví a zanášíme stranické zájmy i do oblastí, kam se to nepatří: do věcí kulturních a hospodářských, do veřejných funkcí apod. Méně politického stranictví a víc věcnosti, víc respektu k osobním schopnostem, víc zájmu o své vlastní kopyto, to by našemu životu jenom prospělo. Stranickost není politika, jistě ne politika pravá a rozumná.

Na druhé straně však ten náš denní občanský život není dosti zpolitizován ve smyslu demokracie. Dosud jsme si plně neuvědomili, že naše obcování s lidmi, že vykonávání našeho povolání, vůbec způsob, jak jednáme a žijeme, to vše že je také politickou funkcí každého občana. Demokracie, tudíž demokratická politika, se má v tom občanském životě jevit jako slušné obcování, jako snášenlivost, jako schopnost diskutovat a ne se hádat. Rádi nařikáme na poměry a na tu republiku; nezapomínejme, že republika bude prostě taková, jaká bude většina občanů. Politicky myslet znamená myslet rozumně, počítat se skutečnostmi neznamena pohodlně a ledabylye přijímat, co doba a okolí nám podávají, nýbrž skutečnosti rozumě a energicky pozměnovat, kde a kdy toho je potřeba.

Demokracie předpokládá obecný smysl pro pořádek.

Mluvíme-li vážně o demokracii, nemohu nevzpomenout jednoho vážného faktu: máme dvě veleobce, které překážejí normálnímu vývoji demokracie: Kocourkov a Hulvátov.

Karel Čapek: Říkáte, že zákon lásky platí stejně na politiku jako na život osobní.

T.G.M.: Ovšem že platí; platí přece na život celý, pro všechno jednání a konání. Všechna rozumná a poctivá politika je provádění a upevňování humanity uvnitř i navenek; politiku, jako vše, co děláme, nutno důsledně podřizovat zákonům ethickým. Víím, jsou politikové, hlavně ti, kteří se považují za náramně praktické a chytré, kterým se ten požadavek nelíbí; ale zkušenost, nejen moje, myslím, učí, že politika rozumná a poctivá, jak jí říká Havlíček, je nejučinnější a nejpraktičtější. Nakonec mívají tak zvaní idealisté vždy pravdu a udělají pro stát, pro národ a lidstvo víc než ti politické, jak se jim říká, realní a chytrí. Chytřáci jsou konce konců h l o u p í .

Z pramenů: "Malá československá encyklopedie" (Academia 86)

Karel Čapek: "Hovory s T.G.M."

Karel Čapek: "Čtení o T.G.M."

nabral Michal Kryl

STRANA 4

Strážná věž

Měsíčník Jehovových království
C 3, 1990

Někdy stačí málo, jedno nebo dvě slova a potom naslouchat, abychom se stali svědky zvláštních osudů. Mluvil jsem se ženou, která byla v kriminále nějaký čas a rozpovídala se, jak dva roky strávila v první nápravné skupině - za pravdu. O něco později jsem hovořil v parku s vojákem. Jeho bratranec odmítl nastoupit základní vojenskou službu. Dostal prokurátora a pravda byla v jeho případě oceněna na dva roky. V létě ve Varšavě mi přítel z Východu ukázal na prstech, kolik let strávil jeho bratr na Sibiři v nelidských podmínkách. Asi jste pochopili, za co. Zatráslo se mnou, že mu při gestikulaci nestačily prsty jedné ruky. Tyto tři příběhy mají společného jmenovatele, staly se lidem, kteří se nazývají svědkové Jehovovi. Příběh čtvrtý běží dál a snad neskončí v x-té nápravě. V dnešní době mám reálnou naději, že se mi podaří vyřídít, jako jednomu ze svědků Jehovových, náhradní vojenskou službu.

Asi před třemi lety jsem poprvé začal studovat Bibli, jak dnes už miliony lidí na celém světě a navštěvoval přitele, který se mnou vedl tzv. domácí biblické studium. Tento způsob svědkové používají několik desítek let a není to jejich nápad, ale biblicky podložený způsob vyučování, který napodobují. V té době jsem byl ateista a musel si ověřit dostatek důkazů, abych uvěřil, že existence Boha není rozumná. Naopak, nové vědecké poznatky podporují to, co je v Bibli napsáno už celá tisíciletí. Zpráva o stvoření je sice poměrně krátká, ale zcela vylučuje dnešní názor, který nazýváme evolucí. Fyzik H. S. Lipson řekl: "Jediné přijatelné vysvětlení je stvoření. Víím, že to fyzik, a ve skutečnosti ani já, nesmím připustit, ale nesmíme zavrhnout teorii, která se nám nelíbí, jestliže ji podporují experimentální důkazy" /PHYSIC BULLETIN 1980/. Překonal jsem ateistický náhled na svět a dál se zajímal o výklad Bible. V té době jsme společně s manželkou navštěvovali Teokratickou školu kazatelské služby, což je jedno ze shromáždění svědků, kde se vyučují, aby byli lepšími řečníky v kazatelské službě.

Svědkové Jehovovi

Tato služba je další věcí, kterou se svědkové odlišují od jiných náboženství. Stejně jako Ježíš hovořil s lidmi při každé příležitosti o Božím království, tj. zcela nových podmínkách na zemi, které nastanou v krátké době. Vysvětlují, že to nebudou lidé, kdo uvede Zemi do zdravých poměrů, ale ten, kdo ji stvořil. Je takový pohled na věc nelogický? Čím dál víc vědci si uvědomují, že pokud nedojde k radikálním změnám ve způsobu života nás všech, vyhubí se lidstvo samo. Tedy nejen ekologické programy nabízejí řešení, ale také svědkové s Bibli v ruce.

Na shromáždění jsme se scházeli v bytech v malých skupinkách a je pochopitelné, že právě kolem nich vzniklo nejvíce různých pověstí. Jak takové shromáždění vypadá? Nejdříve se zpívá píseň, následuje modlitba, kterou vyjádří některý z přítomných bratrů a potom probíhá studijní program nebo přednáška. Všichni vědí předem, o čem se bude hovořit a na shromáždění se pravidelně připravují. Scházeli jsme se dvakrát týdně, dnes se shromáždění konají třikrát za týden. V poslední době se výjimečně vyskytly případy nečekaných návštěv ze strany Státní bezpečnosti, protože ta si uvědomila, že svědkové jsou "neškodní". Kdyby nedělali

problémy s válkou, mohli být v mnoha ohledech příkladnými občany.

Často mi lidé, kteří nevědí, že jsem svědek, v barvách líčili zaručeně pravdivé scény z našich shromáždění, které by se hodily do filmových hororů. Mnozí z nich, poté, co jsem jim vyvrátil představy, které o nás měli a po ujištění, že patříím ke svědkům, studují pedagogickou fakultu a mám problémy jako každý jiný člověk, nakonec uznali, že uvěřili pomluvám.

Jak se ale dívat na řeči, že svědkové Jehovovi nepřijímají krevní transfúze a neuctívají státní symboly? Na starých zažloutlých fotkách jsem viděl školní třídu, kde děti zdravily zvednutím ruky státní symbol. Zajímavé bylo, že jedna dívka měla z křížené ruce na hrudi a nezdravila.

Svědkové skutečně nezdraví státní symboly ani jiným způsobem nevzdávají čest písním, znakům apod. Bible říká, že všichni lidé pocházejí z jednoho člověka, a tak mezi nimi neexistuje žádná bariéra. Pokud si je někdo nastaví a třeba i pěkně pojmenuje - například národní hrdost, ať se rozhlédne kolem sebe na drobné státy na státečky a zamyslí se nad pravou příčinou. Rodiče té dívky byli s velkou pravděpodobností zastřeleni jako tisíce svědků, protože nebyli dost hrdí na to, že jsou Němci.

Transfúzi krve svědkové skutečně nepřijmou. Tato ožehavá otázka vyžaduje patřičné vysvětlení, proto uvedu několik citátů. "Rizika krevní transfúze jsou přednostmi plazmatických náhražek: vyhneme se bakteriální nebo virové infekci, reakcím na transfúzi a a Rhsenzitizaci" /CANADIAN ANAESTHETISTS SOCIETY JOURNAL 1975/ Jednoduše řečeno: existují přípravky, které lze úspěšně použít jako náhradu za krev a navíc se omezí dnes poměrně vysoké riziko krevních transfúzí. Tyto náhražky jsou dostupné všem našim zdravotnickým zařízením. Jejich použití svědkové samo-

zřejmě přijímají, a tak dokazují velkou úctu k životu, kterou mají. A jak je to s použitím krve při operacích? "Bezkrvní chirurgie srdce, původně vyvinuté pro dospělé členy sekty svědků Jehovových, protože jejich náboženství zakazuje transfúze krve, byla nyní bezpečně přizpůsobena použití při jemných srdečních zákrocích na nemluvnatech a dětech." /CARDIOVASCULAR NEWS 1984/

"Tak na nás zapůsobily výsledky /používání nekrevních přípravků/ u svědků Jehovových, že jsme začali užívat tento postup u všech našich pacientů trpících chorobou srdce." /THE SAN DIEGO UNION 27. prosince 1970/ To-li k otázce krve.

Růst organizace svědků Jehovových je pozoruhodný. Nepodávají se přihlášky, ani se ze dne na den člověk nestane svědkem. Těm, kteří mají zájem, je nabídnut výklad Bible a všechno ostatní záleží na svobodném rozhodnutí každého jednotlivce.

Jsem rád, že mi redakce Přetlaku umožnila publikovat tento článek a děkuji. Připojuji ještě pozvání na pátek 9. 3. na přednášku s diapozitivy /téma přednášky - Světové ústředí svědků Jehovových/ která se bude konat ve Václavkově sále Městského muzea v 17.00 hod.

Stanislav Hyrák
IV. ročník SPP

.... cosi shnilého ve státě dán SUském

Nadnesené? Příliš tvrdé? Ne! Předčasné? Mám strach, že přicházím téměř s křížkem po funuse.

To, co se děje v organizaci, která svůj název změnila třikrát během stávky, aby tak učinila nyní počtvrté (aktuálně: Stavovská unie studentů Československa), v organizaci, jež se už téměř dva měsíce stává "během týdne právním subjektem", silně zavání. V měřítku regionálním i celorepublikovém. Jestli je prvotní puch v regionu či centru, těžko říct. Vše souvisí se vším.

V neděli 25. 2. byla na zasedání českomoravské komory SUSC "otevřena otázka voleb". Kdo se o tom chce dozvědět z první ruky, má možnost v Přetlaku č. 38. Způsob, kterým se tak stalo, je přinejmenším zavrženímhodný a ponižující. Rozhodovat o tom, koho a jak budou studenti volit, předčí ve své nestoudnosti i bývalý totalitarismus. Studenti /resp. orgán, který si činí nárok je reprezentovat/ tak cílevědomě narušují demokratický průběh voleb, ergo sami popírají jeden ze základních požadavků, se kterým vstupovali do stávky.

Předpokládám, že před vchodem do volební místnosti bude stát volební komisař a každému studentu do ruky vloží úhledně vyplněný volební lístek. Ten pak mladý volič vhodí s jásavým úsměvem do urny. V zájmu své cti a další existence v akademické obci-manifestačně! Je třeba předvést národu, že studenti s v é m u Občanskému fóru věří.

Ku zvýšení efektu navrhuji zavést jednotné oblečení. Nikoliv kroj, protože názvy je třeba volit uvážlivě. /Optimální by byly černé kalhoty

s červenými lampasy, bílá šrafovaná kravata s emblémem usmívajícího se OF a klotové rukávy. Pro případ nepříznivého počasí pak kabátec z hroší kůže se všitým beraním límcem. Jednotný nástup k urnám pečlivě nacvičit! Už se ani nedivím té tehdy nepochopitelné, omračující, absurdní a pravděpodobně nechtěně do parodického duchu zapadající řečnické tirádě "člověka s názvem OF" z happeningu 25. února.

Kořeny? Netroufám si pronášet zásadní soudy, ale jednu z příčin vidím ve skutečnosti, že do vrcholných orgánů nastupují noví a noví lidé, o jejichž schopnostech mám značné pochyby.

Na posledním zasedání parlamentu /tenkrát ještě SUS/, jehož jsem se osobně zúčastnil /10. ledna/, proběhl, kromě jiného, pokus studentů pražských škol technických směrů sesadit dosavadní vedení. Kompletně, přičemž jedinou konkrétní výtoku směřovali na Martina Mejstříka za jeho vystoupení v TKM. Když byli vyzváni, aby upřesnili svůj program, odpovídali velmi mlhavě. Já bych... Možná by se... Já bych mohl mít na starost... Mohl bych umět. Kecy, kecy, plác, plác. Celé vystupování ve mě zanechalo dojem komplotu několika přehnaně /a neoprávněně/ ambiciózních lidí, jimž především není po chuti, že jim "vládnou" /což je samozřejmě nesmyslné slovo/ ve valné většině studenti škol uměleckých směrů. Musím dodat, že ač jsem byl po dobu stávky zapojen do dění poměrně intenzivně, setkal jsem se s jejich obličejí a jmény tenkrát poprvé. 10.1. to neklapalo, teď začíná být zřejmě situace příznivější.

Jímá mě vztek při představě, jak Svetožár Bombík, můj osobní soupeř v litém boji o zapojení či nezapojení slovenských studentů do Unie, chodí po Bratislavě a brumlá cosi jako "Já to říkal. Vidíte, já to říkal! Tady je máte, ty Čechy!". Nakonec se mu ještě budu muset omluvit.

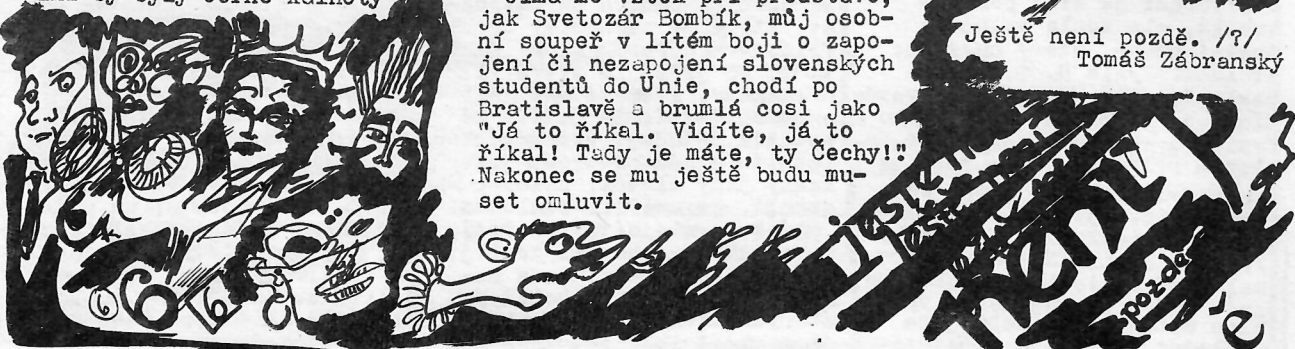
Problém "lidského faktoru" není ovšem jen pražské specifikum. Myslím, že nejenom filozofická fakulta by si měla zvolit nového zástupce do studentského parlamentu. Bývalo dobrým zvykem, že olomoucká delegace na tomto shromáždění vystupovala v roli jakéhosi "pozitivního rušiče". Nepodsstatné nebo nesmyslné otázky se snažila smést se stolu, méně důležité odrodit, důležité řešit. Nemohu si pomoci, ale člověk, který je schopen během dvou dnů přinést z téhož zasedání dvě naprosto protichůdné zprávy (P. Horák - pozn. red.), nemá na fóru takového významu co dělat. Stejně jako ten, kdo zdvihl ruku pro zachování vojenských kateder na vysokých školách. Takoví lidé totiž nemají reprezentovat sebe a své názory, ale názory studentů svých fakult. A studenti samotné. Reprezentovat reprezentativně. Stejně tak mi nepřipadá normální informovat v pěti větách, nevyjadřovat se k dění, nepřicházet s podněty. Spát se dá jinde, jinak a levněji. Především pak efektivněji. /Ostatně: i o těchto obličejích mám jen velmi mlhavou povědomost. To ale samozřejmě není měřítkem./

Zdá se, že bylo chybou členů bývalého stávkového výboru vrátit se /až na čestné výjimky/ po přerušení činnosti zpět ke svým zájmům. Faktem je, že to byli a jsou většinou lidé zaměstnaní nadměrnou svou vlastní prací, lidé převážně ortodoxně apolitičtí, kteří byli ke své politické činnosti přinuceni okolnostmi a svědomím. Možná by nebylo úplně od věci ještě na chvíli přehodnotit pořadí priorit. Nesmyslné /a věci škodící/ přetěžování těch, kteří zůstali, nevede nikam.

Výhodou Unie bylo a je, že nastupovala s čistým štítem. Ztracená důvěra se získává velice těžko, dá-li se získat vůbec. O tom by nám mohli podat zasvěcený referát soudruzi.

Ještě není pozdě. /?/

Tomáš Zábranský

KANADA V OLOMOUCI

Jak jistě zaznamenali mnozí studenti a pedagogové naší university, objevili se v Olomouci tento týden čtyři kanadští lektori. I to budou v následujícím období působit jako učitelé angličtiny na universitě. Jsou čtyři, takže každá fakulta bude mít svého lektora. Všechny jsme je zastihli na našem shromáždění studentů na hradě UP, kde jsme je požádali, aby řekli něco o sobě. A tady je výsledek:

1. Monica Freedman
 Žije v provincii Ontario. Do Československa se dostala prostřednictvím Česko-kanadské společnosti, která v místě jejího bydliště působí. Přčetla si jejího článku v místním tisku, který byl určen všem, kdo jsou ochotni učit v Československu angličtinu. Ostatní bylo pro ni jen formalitou.
 Její profesionální zameření jsou společenské vědy - není tedy učitelkou, ale doufá, že bude mít možnost nějakým způsobem pomoci.

2. Todd Carson
 Narodil se v Montrealu, nyní žije v Torontu. Pět let studoval na universitě ekonomii a filozofii.
 Angličtinu nikdy neučil, na rozdíl od toho však učil herectví, pracoval jako sportovní trenér a také jako sociální pracovník.

3. Scott Minnes
 Žije v provincii Ontario - stejně jako Monica. Je umělcem. Částečně působil i jako učitel na vysoké škole. Do Československa se dostal stejně jako Monica. Říká, že studentské hnutí v Československu je slova hnutí v Československu je slova fascinováno a že takovou budou, jakou vlastní naše SUS, ještě neviděl.

4. Virginia Boelhower
 Je z Toronta, vystudovala politiku na Torontské universitě; 7 let pracovala v Kanadské telekomunikační společnosti. Do Československa přijela proto, že to, co o vyvoji naší republiky četla v tisku, bylo tak vzrušující, že to prostě chtěla vidět na vlastní oči.

STRANA

S lektory jsme si pak povídali o různých věcech. Všichni se shodli na tom, že jsou nadšeni Olomoucí, je to pro ně krásné universitní město. Chtěli by tu zůstat co nejdéle, protože si myslí, že je tady spousta práce. Tuto budou moci vykonávat na následujících fakultách:

- Monica Freedman ..... lékařská
- Todd Carson ..... filozofická
- Scott Minnes ..... pedagogická
- Virginia Boelhower ..... přírodovědecká

Jiří Bednář V Litovli 28,2.90
ul. Komárov 989
784 01

Věc: Otevřený dopis Jiřímu Machalíkovi, tajemníkovi ÚV KSČ

Vážený pane tajemníku,
nevím, zda si ještě vzpomeneš na svého staršího kolegu z doby svých pedagogických začátků na SOU v Uničově. Bylo to v roce 1970, kdy jsi po studiích jako čerstvý absolvent přírodovědecké fakulty UP v Olomouci nastoupil na výše uvedenou školu. Od té doby uplynulo drahně let. Ta léta Ti bohužel dala v mnohém za pravdu. Při jedné z našich nesčetných diskusí jsi prohlásil, že jsem příliš poctivý a otevřený na to, abych někdy něčeho dosáhl, že budu, na rozdíl od Tebe, pořád jen ten obyčejný "blbý" kanťák. Tvé soukromé zápisky o lidech, se kterými jsi přicházel do styku, jak jsi sám řekl, jsou dobrým prostředkem k tomu, jak dosáhnout

vyššího postavení, než je postavení obyčejného učitele někde na "učnovce". Snažil jsem se Ti v tomto směru oponovat a jako mladšímu kolegovi naznačit, že takové prostředky jsou neslučitelné s etickými a morálněvolnými vlastnostmi slušného člověka. Tvou odpovědí bylo něco v duchu přísloví: Účel světlí prostředky. Nebral jsem Tě v té době moc vážně. Věřil jsem, že člověk ve Tvém věku nemůže ještě mít tak pokřivený charakter. Ty jsi byl čerstvým členem strany, já jsem z ní naopak čerstvě vypadl. To nám však nebránilo v tom, abychom se při našich debatách nedotkli i těch nejožehavějších politických témat, jako byla například oprávněnost vstupu vojsk spřátelených zemí v srpnu 1968. Naše stanoviska na tuto otázku se v té době dokonce nijak nelišila. Ty jsi je však, na rozdíl ode mne, navenek neprezentoval. Proto jsi ve straně zůstal a já ne. To Ti však nemohu mít za zlé. Nemám Ti ani za zlé, že jsi využil první příležitosti, která se Ti naskytla a odešel jsi jako mladý, perspektivní kádr na Ústav marxismu-leninismu na FF UP v Olomouci. Nemám Ti dokonce za zlé, že jsi svou kariéru založil na své politické ambiciozности. Mám Ti však za zlé, že jsi této ambiciozности podřídil vše, i Tvé já, že jsi dnes jako protřelý politik neváhal opět použít to osudové "účel světlí prostředky" k tomu, aby ses dostal tam, kde jsi.

Ve chvílích, kdy celý národ chce, aby jej konečně vedli ti nejlepší z nejlepších, máš tu odvahu, která hraničí až s drzostí, přijmout poslanecké křeslo a tím se zařadit mezi ty, kteří mají národ vést. To Ti mám za zlé, stejně jako to, že nehodláš odstoupit, i když jsi k tomu ze svého volebního obvodu, kde Tě nikdo nezná

a nechce, vyzván. Mám Ti za zlé i to, že ještě dnes ohlupuješ lid svými demagogickými vystoupeními, na kterých máš tu drzost tvrdit, že ozbrojený zásah armád Varšavské smlouvy v srpnu 1968 přivítalo a odsouhlasilo asi 90 % našeho obyvatelstva. Víš sám, že je to šeredná lež a že opak je pravdou. Připadá mi, že se chceš tomuto národu, který byl tenkrát tak násilně umlčen, ještě dnes, právě v této době, vysmívat. Kdyby měla být pravda to, co tvrdíš (viz Přetlak 37), styděl bycn se za to, že jsem příslušníkem tohoto národa a nemohl bych v této zemi žít.

Protože však vím, že tomu tak nebylo a není, jsem rád, že žiji v této zemi, že jsem se dožil doby, kdy národ takovým, jako jsi Ty a Tobě podobným, dokázal, že se nenechal úplně zdegradovat. Dokázal se vymanit z toho temna, do kterého byl po dlouhou dobu 40ti let uvřazen.

"Pravda a láska zvítězí nad lží a nenávistí." Protože patřím mezi ty, kteří jsou bytostně spjati s touto nádhernou touhou, nechovám v srdci vůči Tobě ani hněv, ani nenávist a ve skrytí duše stále doufám, že se zamyslíš sám nad sebou a staneš se tím, k čemu byl člověk předurčen - totiž člověkem.

Tvůj bývalý kolega
Jiří Bednář

Na vědomí: redakce Mladé fronty
L. Adamec, předseda KSČ

Přetlak - časopis studentů Univerzity Palackého v Olomouci. Šéfredaktor - Milan Hanuš; redakční rada - Tomáš Piňos, Tomáš Novák, Michal Kryl; grafika - Zdena Fignerová, Norbert Yancia; písařky - Leona Mrázová, Šárka Máchová, Věra Obšajdrová, Jazyková korektura - Alice Tillochová.

Adresa redakce: Křížkovského 14, Olomouc.
INDEX 47 114 Uzávěrka 7.3.1990 - 23,00 Print by MTZ Olomouc

